

**“O Zaman Tiyatroya Âşık
Değilsin” Dedim Ve
Almadık Tabi Eğitime**

TIYATRO EĞİTİM DERNEĞİ

Kemal Oruç & Cihan Özdeniz

Dergi: Tanışarak başlayalım sohbetimize. Kemal Oruç kimdir?

Kemal Oruç: Kemal Oruç Tiyatro Eğitim Derneği Başkanı, Drama Kumpanya Kurucusu ve Sanat Yönetmeni... Yönetmenlik, oyunculuk, yazarlık yapıyorum. Aynı zamanda Drama ve tiyatro eğitmenliği yapıyorum. Tiyatro'dan, oyunculuktan hiç para kazanamadım. Eğitmenlik ve yönetmenlikten hayatımı geçindiriyorum. 16 yıldır tiyatronun içindeyim. 16 yıldır da düzenli olarak eğitmenlik yapıyorum. TİYED bünyesinde halen eğitimlere devam ediyoruz. Bunu dışında Özel Evrim Okulları'nın da Drama Öğretmeniyim.

Dergi: Buyurun Cihan Bey. Söz sizde...

Cihan Özdeniz: Tiyatro Eğitim Derneği Başkan Yardımcısıyım. Eğitmenlerden biriyim. Drama Kumpanya'da oyuncuyum ve yönetmenim. Aynı zamanda İletişim Sanatları Yüksek Lisans öğrencisiyim. TV, sinema ve tiyatrodaki aktif olarak devam ediyor çalışmalarım. Anlatılacak çok şey var aslında ama şimdilik özetle böyle.

Dergi: Bol bol dinleyeceğiz biz de sizi. Bu ikilinin nasıl buluştuğunu da öğrenelim.

Kemal Oruç: Offff... Biz 17 yıldan beri beraberiz Cihan'la.

Cihan Özdeniz: Bana 110 gibi geliyor çünkü her yıl 10 yıl benim için.

Kemal Oruç: Cihan benim en yakın dostum. İş arkadaşı olarak da mükemmel bir arkadaştır. İkimiz de Adanalı'yız ama Adana'da hiç karşılaşmamıştık.

İstanbul'da tesadüfen tanıştık. Tiyatro'ya İstanbul'da devam etmeye başladığımda Cihan benim Hocamdı, 1 sene sonradan itibaren ben onun Hocası ve yönetmeni oldum. Neredeyse bütün oyunlarını ben yönettim heralde değil mi?

Cihan Özdeniz: Aynen, o yazıyor ben oynuyorum. Birlikte yönettiğimiz oyunlar da var tabii. Ama benden bir 5 yıl tecrübelisin değil mi?

Kemal Oruç: Hayır, 6 yıl...

"Siz kimsiniz? Niye ücretsiz eğitim veriyorsunuz?" falan dediler

Dergi: Peki nedir bu Tiyatro Eğitim Derneği?

Kemal Oruç: TİYED'i bizzat biz kurduk. Şöyle oldu. Biz Ümraniye Kapalı Cezaevi'nde mahkumlarla çalışmak istediğimizde önce engel olundu bu projeye. Yani "Siz kimsiniz? Niye ücretsiz eğitim veriyorsunuz?" falan dediler.

Dergi: Tiyatro eğitimi mi verecektiniz?

Kemal Oruç: Tabii tabii. Mahkumlarla tiyatro çalışması yapacaktık. İki tane Psikolog bizi davet etti aslında. Orada 2 sene çok güzel çalışmalar yaptık. Sonra bu

gönüllü eğitimleri okullarda yapmak istedik ve yine "Siz kimsiniz?" durumu ile karşılaştık. En iyisi dedik "Biz bir Dernek kuralım ve bu sosyal projelerimizi bu dernek üzerinden resmi olarak yapalım ki kimse bizi artık böyle sorgulamasın." Nitekim Dernek bu konuda da çok işe yaradı. Biz 2011 yılının Şubat ayında Derneği resmen kurduk.

Dergi: Katılım ne durumda Derneğe?

Cihan Özdeniz: Bilinirliğimiz iyi. Facebook'ta 10.000 üyemiz var yanılmıyorsam.

Kemal Oruç: Sosyal platformlarda iyiyiz ama derneğin

resmi olarak 100 üyesi var şu an. Kendi bünyemizde açtığımız eğitimlerde de kuruluştan bu yana yaklaşık 300 kişiye eğitim verdik.

Biz gönüllü olarak yapıyoruz bu işi. Bu işten para kazanmıyoruz

Dergi: Ekonomik olarak bir getirisi götürüsü var mı Derneğin?

Kemal Oruç: Baya götürdü Biz gönüllü olarak yapıyoruz bu işi. Bu işten para kazanmıyoruz. Bizim genelde üvret talebimiz şudur: Bir grup gelir, 10 kişilik bir grup mesela; "Arkadaşlar 3 ay eğitim yapacağız sizlerle, bunun masrafı şu kadar tutuyor, bunu hepimiz paylaşacağız, Dolayısıyla ücret bu kadar oluyor" deyip o eğitim ücretini beraber karşılıyoruz öğrencilerle. Ayrıca bir eğitimden biz para almıyoruz.

Cihan Özdeniz: Bunun yanında burslu öğrencilerimiz de vardı tabi. Baya bir burslu öğrenci aldık.

"O zaman tiyatroya aşık değilsin" dedim ve almadık tabi eğitime

Dergi: Burslu öğrencileri nasıl seçiyorsunuz?

Cihan Özdeniz: Maddi durumu ya da devamlılığı,

çalışkanlığına göre... Onları başta bir sohbetle ya da bir arkadaşımız, bir öğretmenimiz önerdiyse soruyoruz yani "Devam edebilecek mi? İstekli mi?" ve de biz onu zaten anlıyoruz.

Kemal Oruç: Bir de almadıklarımız var. Almıyoruz yani gerçekten. Mesela size bir öğrenci profili söyleyeyim. Ücretsiz bir atölye açacağız ve 4 ay sürecek yazın. Bir tane öğrenci geldi mesela şunu söyledi. "Hocam, ben tiyatroya aşığım, ölüyorum, bitiyorum." "Tamam, dur çocuğum, yavaş, sakın ol. Sana birkaç soru sormak istiyorum." "En son hangi oyunu izledin?" Cevap gelmiyor tabi. "En son okuduğun tiyatro kitabı? Takip ettiğin bir dergi var mı? Bunlar da yok tabi. Hiç aşık oldun mu?" "Oldum." Aşık olduğun kişiyi görmeden yapabildin mi? "Çok büyük sıkıntı yaşadım göremediğim zaman" cevabı geldi. "O zaman tiyatroya aşık değilsin" dedim ve almadık tabi eğitime. Bir başka öğrenci geldi "Hocam. Ben bu sene mezun oldum liseden. Benim arkadaşlarım bir oyun oynadılar, çok hoşuma gitti. Tiyatroyu hiç bilmiyorum ama öğrenmek istiyorum" dedi. "Hoş geldin aramıza" dedim.

Dergi: Biraz bu atölye çalışmalarını anlatın bize o halde

Kemal Oruç: Biz Dernek kurulur kurulmaz başladık atölye çalışmalarına. Bizim kendi tiyatromuz olan Dram Kumpanya'ya da oyuncularımızı kendimiz

yetiştiriyoruz ve hatta kendi eğitimcilerimizi de kendimiz yetiştiriyoruz. Yani kişi en az 1 yıl bizden eğitim alıyor, ondan sonra bizim karar verdiğimiz öğrenciler 1 dönem asistanlık yapıyorlar. Tabi belirlediğimiz kitaplar var, onları okumak zorundalar, rapor tutuyorlar, kuramsal çalışmalar vs...

Dergi: Nedir bu önerdiğiniz kitaplar?

Kemal Oruç: Felsefe ve psikoloji kitapları ile başlıyoruz öncelikle. Tiyatro kitapları sonra geliyor. Benim ilk okuttuğum kitaplardan biri Yıldırım Keskin'in "Tiyatronun İlkeleri" kitabı. Sonya Moore'un "Stanislavski Sistemi" kitabı önerdiğim kitaplardan biri. "Tiyatronun A,B,C'si" isimli kitap var. Özdemir Nutku'nun "Oyunculuk Tarihi I-II" ve "Tiyatro Tarihi I-II" okuttuğumuz diğer kitaplar.

Cihan Özdeniz: Ve senin son kitap "Drama ve Okul Tiyatrosu." Onun da okunması gerekiyor. Ve önerdiğimiz filmler de var. "Her Çocuk Özeldir" "3 Idiots" "Hayat Okulu" gibi...

Çünkü dizi için eğitime gerek yok, oyunculığa gerek yok. Senin görüntünü kullanacak

Dergi: Peki çalışmaya yeni başlamış bir öğrenci bu kitap ve filmleri umusar mı yoksa hemen bir şeyler yapıp para kazanayımın peşine mi düşer?

Kemal Oruç: O zaman bizde devam edemez ve eğitimci olamaz. Çünkü şey var "Ya ben bir an önce dizi oyuncusu olayım. Ben bunu istiyorum" dediği zaman ben de diyorum ki "Eğitim almaya gerek yok." Çünkü dizi için eğitime gerek yok, oyunculığa gerek yok. Senin görüntünü kullanacak. Eğer sen çok güzelsen, çok yakışıklıysan zaten sakın eğitim falan alma. Yani sen dizide ağzını oynatırsın, dublaj yaparlar. Bu kadar basit.

Cihan Özdeniz: Aynen katılıyorum. Ben Tiyatro Okulu'na başlarken de "Ne yapmak istiyorsun?" diye sormuşlardı. Yani "Dizi istiyorsan kapı orada" şeklinde... Ben bir dizide denk geldiğim olayı anlatayım. Bir gün bir sahne çekiyoruz ve bir tane kilit bir cümle var. O cümleyi söyleyecek oyuncu gelmedi. Yönetmen Yardımcısı oradan bir kişiyi çağırdı ve oynamasını rica etti. Neyse 1015 kez ezberletmeye çalıştılar bir cümleyi. Geldi, oynadı ve ben merak ettim "Nasıl olacak acaba?" diye. Ben TV'nin karşısına geçtim, izledim. Adam öyle bir oynamış ki seslendirme yapmışlar, efekt falan ve adam Robert De Niro olmuş. Biz diğer oyuncular kaldık böyle ama haydi gel onu bir de tiyatrodan oynat bakalım...

Dergi: "Dizi oyunculugu diye bir şey yok" diyor-sunuz anladığım kadarıyla...

Kemal Oruç: Bence öyle. Sinema oyunculuğu var. Hele de özellikle bir sanat filmi ise orada oyunculuk, estetik, karakter var demektir. Ve eğer sen oyuncunun oynadığını hissetmiyorsan, gerçekmiş gibi geliyorsa işte bizim oyunculuk dediğimiz şey de bu.

Cihan Özdeniz: Ben bir dizide Hocam'a sordum. Ortalama 90-100 sahne çekiliyor her bölümde. Dedim ki "Kaçını içinize sinerek çekiyorsunuz?" Dedi ki "Eğer iki sahneyi çekebilirdiysem içimden geldiği gibi kârdır benim için." Bir de şöyle bir durum var. Bir diziyi milyonlarca kişi izliyor. 2.5 ay çalışılan tiyatro oyununu kaç kişi izliyor? Ben dizi, sinema ve tiyatro oyunculuğu arasındaki bağı şöyle kurdum. Bunu üçünde de görev aldığım için söylüyorum. Evinizde hazır yemek var, onu ısıtıp yiyorsunuz bu

dizi. Evinizde bahçeniz var, bahçenizden sebzeleri toplayıp bir yemek hazırlıyorsunuz, pişirip yiyorsunuz bu sinema. Evinizde bahçeniz var, ağaçları, tohumları ekiyorsunuz, suluyorsunuz, çapalyorsunuz, hasat mevsiminde topluyorsunuz onları ve bir yemek yapıyorsunuz, yiyorsunuz bu da tiyatro.

Mutlaka bir şiir sahneleyecek, en az bir tane kendi yazdığı hikayeyi bize anlatacak, en az 4 tirad istiyoruz.

Dergi: Dönelim burada verilen oyunculuk eğitimlerine. Buyurunuz anlatınız. Neler olacak yeni sezonda?

Kemal Oruç: Yaz aylarında kısa zamanlı atölyeler düzenliyoruz malum tatilden dolayı. Ama Eylül ayıyla birlikte normal rutinemize döneceğiz. Yeni sezonda mutlaka bir Yaratıcı Drama çocuk sınıfımız olacak. Bunu hem tiyed.com adresinden hem de facebook'tan duyuracağız. Kamera Önü oyunculuk eğitimlerimiz de yine aynı hızla devam ediyor... Bir tane de 4 aylık oyunculuk atölyemiz olacak. Burada haftada 1 gün 6 saat eğitim verilecek. Eğer isteyen olursa bir 4 ay daha ekliyoruz bu eğitime. Ve sonunda Oyunculuk Sertifikası alıyorlar Derneğimizden.

Cihan Özdeniz: Bitirme oyunundan hemen sonra...

Kemal Oruç: Öğrencinin en az yapacağı şey şudur eğitimden sonra. Mutlaka bir şiir sahneleyecek, en az bir tane kendi yazdığı hikayeyi bize anlatacak, en az 4 tirad istiyoruz. Bunun dışında bir diyalog çalışması ve bir kısa oyun çalışması yapacak. Bizim 100 üzerinden bir not sistemimiz var ve sertifikayı da bu nota göre alıyor öğrenci zaten.

Cihan Özdeniz: Ben de içerikten bahsedeyim biraz. Türkiye'de ben başka yerde duymadığım bir yöntem geliştirdik. İkimiz de Drama ve tiyatro eğitimi aldık. Biz bu iki yöntemi birleştirdik. Biz Yaratıcı Drama ile başlıyoruz. Çünkü orada iletişim becerileri, empati gücü, grup uyumu, kendini ifade etme becerilerini kazanıyorlar. Zaten sahnede işimize yarayacak öğeler bunlar değil mi? Sonra öğrenci kendini sahnede buluyor ama kendi kendine buluyor. Ve uyguladığımız egzersizlerin yarısından fazlası bize ait egzersizler. Biz

çalışmalarımızda öğrenci merkezli çalışıyoruz.

Dergi: Atölye çalışmanızı izledim. Verdiğiniz eğitimler farklı sanırım ikinizin de...

Cihan Özdeniz: Ben Yaratıcı Drama ve oyunculuk eğitimi veriyorum. Ben genel olarak adaylarla, öğrencilerle hamur oluştuyorum. Kendi malzemelerini açığa çıkarmalarını ve görmelerini sağlıyorum. Kemal Hoca ile de o malzemeden pasta, ekme yapıyorlar. Kabaca anlatmak istersek böyle...

Kemal Oruç: Yani Cihan tarlada çalışıyor, bütün o ürünlerin var edilmesini sağlıyor, ben de mutfakta onu bir yemeğe dönüştürüyorum.

Dergi: Peki sohbet ve verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz. Sonrasını da öğrencilere bırakalım artık.

Kemal Oruç: Biz teşekkür ederiz geldiğiniz için.

Cihan Özdeniz: Biz de size yayın hayatınızda başarılar diliyoruz.

TIYATRO EĞİTİM DERNEĞİ
tiyed